

ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ତିୱାରୀ

ବନାମ

ବାଇକୁ

ଜାନୁଆରୀ ୮, ୨୦୦୨

[କେ.ଟି. ଥୋମାସ୍ ଏବଂ ଏସ୍.ଏନ୍. ପୁକାନ୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିହୃଦୟ]

ଅଧିକାରୀ ଅଧିନିୟମ, ୧୯୬୧ - ଧାରା ୩୫ ଏବଂ ୩୮:

ବୃତ୍ତିଗତ ଅସଦାଚରଣ - ମହକିଲ ଅର୍ଥ ଆୟଦ୍ୱାରା—ମହକିଲଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜାଲ୍ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ — ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସଭଙ୍ଗ ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କଲେ — ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିଲମ୍ବିତ — ଅପିଲରେ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତି କାଏମ ରହିଲା — ତଥାପି, ଅସଦାଚରଣର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଦୃଢ଼ତାରେ ଦଣ୍ଡ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ — ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ଅଧିକାରୀ ନାମାବଳୀରୁ ତାଙ୍କ ନାମ ବାଦ୍ ଦିଆଗଲା ।

ପ୍ରତିପକ୍ଷ, ଯିଏ କି ଅପିଲକାରୀ-ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଜଣେ ମହକିଲ ଥିଲେ, ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରି କାରଣ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀ ତାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଉଠାଇଥିବା ତାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି/ଅର୍ଥକୁ ଆୟଦ୍ୱାରା କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ ସେହି ଅର୍ଥ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିସାରିଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ନିଜ ପକ୍ଷ ରଖିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କର ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ହୋଇସାରିଥିଲା ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ତକାଯିବା ପରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ସତ୍ୟପାଠକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ, କଥିତ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଅର୍ଥ ପାଇଥିବା ବିଷୟକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ।

ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା । ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଅର୍ଥ ଉଠାଇ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ସେ ବୃତ୍ତିଗତ ଅସଦାଚରଣ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଉପଭୋଗ କରୁଥିବା ବିଶ୍ୱସନୀୟତାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ; ଏବଂ ସେହି ସତ୍ୟପାଠଟି ଜାଲ୍ ଥିଲା । ତେଣୁ, କମିଟି ତାଙ୍କୁ ୩ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଓକିଲାତି ସେବାରୁ ନିଲମ୍ବିତ କରିବାର ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲରେ, ଏହି ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯେ କାହିଁକି ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର ନାମାବଳୀରୁ ବାଦ୍ ଦିଆନଯିବ ।

ଅପିଲଟିର ଫଏସଲା କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ରାୟ ଦେଲେ: 1. ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଏହି ଅପିଲରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତଥ୍ୟଗତ ସ୍ଥିତି ଏତେ ସୁଦୃଢ଼ ଯେ ସେ ମହକିଲଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ନିଜ ପ୍ରତିରକ୍ଷାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇପାରିନଥିଲେ ।

2.1. ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ତାଙ୍କ ନାମକୁ ଅଧିକୃତ ନାମାବଳୀରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଗଲା, କାରଣ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଣ୍ଡ ଅସଦାଚରଣର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ "ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଣ୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ସମେତ ଉଚିତ୍ ମନେହେଉଥିବା ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା" ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଣ୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରି କହିଥିଲେ ଯେ କାହିଁକି ଦଣ୍ଡକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ନାମାବଳୀରୁ ବାଦ୍ ଦିଆନଯିବ ।

2.2. ଜଣେ ଆଇନଜୀବୀଙ୍କ ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅସଦାଚରଣ ମଧ୍ୟରେ, ମହକିଲଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତ୍ କରିବାକୁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ନିଜର ବୃତ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ, ଜଣେ ଆଇନଜୀବୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ମହକିଲଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ କିମ୍ବା ମହକିଲଙ୍କୁ ପ୍ରଦେୟ ଅର୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ମହକିଲଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହିଭଳି ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ, ଯେତେବେଳେ ମହକିଲଙ୍କ ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ହାତରେ ପହଞ୍ଚେ, ତାହା ଏକ ନ୍ୟାସ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତ୍ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟତମ ଏକ ବର୍ଷର କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ । ସେ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କୃତ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଜଣେ ଓକିଲ ମହକିଲଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତ୍ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ଅସଦାଚରଣର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟକୁ କମ୍ କରି ଦେଖିବାର କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ନାହିଁ । କଦାଚିତ୍ ଏପରି ବିଶ୍ଵାସଭଙ୍ଗର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ କମ୍ ହୋଇପାରେ ଯେତେବେଳେ

ଆମ୍ଭାତ୍ କେବଳ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅବଧି ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ମାମଲାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଓକିଲ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରିଦିଅନ୍ତି, ସେଠାରେ କମ୍ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିବାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ଥାଇପାରେ ।

2.3. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭାତ୍ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିଲା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ତାହା ଜାରି ରହିଥିଲା, କାରଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଓକିଲ ମହକିଲଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପାହୁଲା ସୁଦ୍ଧା ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରିନଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ-ଓକିଲଙ୍କ ଅସଦାଚରଣ ଆହୁରି ଗୁରୁତର ହୋଇଗଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଜ ମହକିଲଙ୍କ ନାମରେ ଏକ ଜାଲ୍ ସତ୍ୟପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ, ଯାହାକୁ ସେ ନିଜ ମହକିଲଙ୍କୁ ପ୍ରତାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିକୁ ନିଜ ମହକିଲଙ୍କୁ ବିଳମ୍ବରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି ବିବାଦର ସମାଧାନ କରିସାରିଥିଲେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଇ ପ୍ରବଞ୍ଚନା କରିବା ପାଇଁ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

2.4. ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ପ୍ରମାଣିତ ଅସଦାଚରଣ ଉପରେ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଦଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ, କମିଟି ବିଭିନ୍ନ କାରଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଆଇନ ବୃତ୍ତିକୁ ସେହିମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଯେଉଁମାନେ ମହକିଲମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆମ୍ଭାତ୍ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ । ତେଣୁ ନିବାରଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ବିଚାରଣୀୟ ବିଷୟ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ବୃତ୍ତିଗତ ମାନଦଣ୍ଡ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ କେହି ଯେପରି ଏହି ଧାରଣା ନ କରନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଇନ ବୃତ୍ତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିସାରିବା ପରେ ସେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡବିଧାନ ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପରୁ ମୁକ୍ତ ରହିବ ଏବଂ କୁସ୍ଥିତି କିମ୍ବା ଘୃଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଲିପ୍ତ ରହିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନ । ଆଇନ ବୃତ୍ତିର ସଚ୍ଚୋଟତାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବେ ବଜାୟ ରଖିପାରୁଥିବା ଏକମାତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ଭାରତର ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି । ଆଇନ ବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯେଉଁ ସଠିକ୍ ବାର୍ତ୍ତା ଯିବା ଉଚିତ୍ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପର୍କରେ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଚିକିନିଷ୍ ନଜର ରଖାଯାଉଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ବୃତ୍ତିଗତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳାକୁ ସାମାନ୍ୟ ବା ନାମମାତ୍ର ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ସରନ ଗୁପ୍ତା ବନାମ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, [1997] 3 SCC 585 ଏବଂ ବି.ଆର୍. ମହଲକାରୀ ବନାମ ଖାଇ. ବି. ଜୁରାଞ୍ଜି, [1997] 11 SCC 109, ମାମଲାଦ୍ୱୟ ପ୍ରଭେଦନୀୟ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଷ୍ଟେଟ୍ରାୟକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 200/2000 ।

ବାର୍ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଟ୍ରାନ୍ସଫର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 76/1991 ରେ ବାର୍ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିର 23.9.98 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏମ୍.ଏମ୍. କାଶ୍ୟପ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏହି ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଥୋମାସଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମେ ଦୁଃଖିତ ଯେ ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନସିଲ୍‌ର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି (ସଂକ୍ଷେପରେ ‘ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି’), ଭାରତରେ ଆଇନ ବୃତ୍ତିର ସାଧୁତା ରକ୍ଷା କରିବାର ଦାୟିତ୍ଵ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସାଂବିଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ହୋଇ ମଧ୍ୟ, ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତର ବୃତ୍ତିଗତ ଅସଦାଚରଣକୁ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ ହାଲୁକା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚୟନ କରିଥିଲେ ।

ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଜଣେ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଜଣେ “ଗରିବ” ମହକିଲଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତ୍ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ଵାସଭଙ୍ଗରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏପରି କହିବା ପରେ, ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଉକ୍ତ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ପାଇଁ ଓକିଲାତି କରିବାରୁ ନିଲମ୍ବିତ କରିବାର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଞ୍ଛିଛନ୍ତି ।

ଅଧିବକ୍ତା ଅଧିନିୟମ, 1961 (ସଂକ୍ଷେପରେ ‘ଅଧିନିୟମ’) ର ଧାରା 38 ଅଧୀନରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅଧିବକ୍ତା ଏହି ଅପିଲ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଆମେ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲୁ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅସଦାଚରଣର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ କାଏମ ରଖିବା ସ୍ଥିତିରେ, ସେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ଉଚିତ୍ ଯେ କାହିଁକି ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନସିଲ୍‌ର ନାମାବଳୀରୁ ତାଙ୍କ ନାମ ବାଦ୍ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏମ୍.ଏମ୍. କାଶ୍ୟପ ସେହି ଦିଗରେ ନୋଟିସ୍ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଆମେ ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନସିଲ୍ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ବାର୍ କାଉନସିଲ୍‌କୁ ମଧ୍ୟ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲୁ । କେହି ହେଲେ ଏହି ମାମଲାରେ ହାଜର ହେବାକୁ ବାଞ୍ଛିନାହାନ୍ତି, ତେଣୁ ଆମେ କେବଳ ଅପିଲକାରୀ-ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ବିଦ୍ଵାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ଅପିଲକାରୀ ହରୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ତିୱାରୀ ମେ 1982 ରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନସିଲ୍‌ରେ ଜଣେ ଅଧିବକ୍ତା ଭାବେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ମପୁର ଖେରୀ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକରେ ଓକିଲାତି କରିଆସୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବାଉଦ୍ଧ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଏକ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମାମଲାରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠିରେ

ପ୍ରତିପକ୍ଷ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ଜଣେ ଦାବିଦାର ଥିଲେ । ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ପ୍ରତିପକ୍ଷକୁ “ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ, ଅସହାୟ, ଗରିବ ନିରକ୍ଷର ବ୍ୟକ୍ତି” ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ବାଇଜୁଙ୍କ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବାବଦକୁ 8118 ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ସେ 2.9.1987 ରେ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ଉଠାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ତାହା ପ୍ରଦେୟ ଥିବା ମହକିଲଙ୍କୁ ଫେରାଇ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅର୍ଥ ପାଇବା ସମ୍ପର୍କରେ ମହକିଲଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇନଥିଲେ । ଏହାର ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରେ, ଯେତେବେଳେ ମହକିଲ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଏବଂ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ପାଇବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

12.7.1988 ରେ, ଅପିଲକାରୀ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗର ଏକ ଜବାବ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମାମଲାରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତା ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ; ସେ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ 8118 ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିବା କଥା ମଧ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜର ପ୍ରାପ୍ୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ କାଟିବା ପରେ ମହକିଲଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରିଦେଇଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

3.8.1988 ରେ, ଏକ ସତ୍ୟପାଠକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବାଇଜୁଙ୍କର ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମହକିଲଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଆଉ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ସମ୍ପୃକ୍ତ ମହକିଲଙ୍କ ଠାରୁ ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଉକ୍ତ ସତ୍ୟପାଠ ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ସେମାନେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ଡକାଇଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସତ୍ୟପାଠ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଥିଲେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ସତ୍ୟପାଠକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ, ନିଜ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା କଥିତ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଅପିଲକାରୀ-ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଅର୍ଥ ପାଇଥିବା ବିଷୟକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ।

ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 36B(2) ବଳରେ ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା । ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି, ତଦନ୍ତ ପରିଚାଳନା କରିବା ପରେ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ତାରିଖ 3.8.1988 ର ସତ୍ୟପାଠ,

ଯାହା ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶପଥ ପାଠ କରାଯାଇଥିବା ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଏକ ଜାଲ୍ ସତ୍ୟପାଠ ଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଆବେଦନଟି ଜାଲି ଥିଲା । ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

“ତେଣୁ, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଆଚରଣ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଏଡ଼ାଇଯିବା ଭଳି ଜବାବ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଏଡ଼ାଇଯିବା ଭଳି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବକ୍ତବ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରମାଣିତ କରେ ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ନିଜ ନାମରେ ଟେକ୍ ନେବା ପରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ, ଯିଏ କି ଜଣେ ନିରକ୍ଷର, ଗରିବ ବ୍ୟକ୍ତି, ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅର୍ଥ ପ୍ରତିପକ୍ଷ-ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆତ୍ମସାତ୍ କରାଯାଇଛି ।”

ଏହି ଅପିଲରେ, ଅପିଲକାରୀ ପ୍ରଥମେ ନିଜେ ଆଦୌ ଦକ୍ଷିତ ହେବାକୁ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି ବୋଲି ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା’ପରେ ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମହକିଲଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଦେଇସାରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥତ୍ୟଗତ ସ୍ଥିତି ଏତେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସେ ମହକିଲଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ନିଜ ପ୍ରତିରକ୍ଷାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇପାରିନଥିଲେ । ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅଧିବକ୍ତା “8118 ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଉଠାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଗତ 11 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ହେବ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବେ ବୃତ୍ତିଗତ ଅସଦାଚରଣ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ଏବଂ ଏହି ମହାନ ବୃତ୍ତିର ସୁନାମକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଜଣେ ଅଧିବକ୍ତା ଉପଭୋଗ କରୁଥିବା ବିଶ୍ଵସନୀୟତାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଛନ୍ତି”, ଏହି ଅପିଲରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅପିଲକାରୀ-ଓକିଲଙ୍କୁ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଦଣ୍ଡର ପରିମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଦାୟିତ୍ଵ ଆମର ରହିଛି, କାରଣ ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ ଯେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଣ୍ଡ ଏହି ଅସଦାଚରଣର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ “ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଣ୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ସମେତ ଉଚିତ୍ ମନେହେଉଥିବା ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା” ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଣ୍ଡରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ସର୍ତ୍ତ ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ, ଆମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରି ପଚାରିଥିଲୁ ଯେ

କାହିଁକି ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର ନାମାବଳୀରୁ ବାଦ୍ ନଦିଆଯିବ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ସେହି ବିଷୟରେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 35 ରେ ତିନୋଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦଣ୍ଡର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି: (1) ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଭର୍ତ୍ତନା କରିବା; (2) ଉଚିତ୍ ମନେହେଉଥିବା ଅବଧି ପାଇଁ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଓକିଲାତିରୁ ନିଲମ୍ବିତ କରିବା; (3) ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ନାମକୁ ରାଜ୍ୟ ଅଧିବକ୍ତା ନାମାବଳୀରୁ ବାଦ୍ ଦେବା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ପ୍ରମାଣିତ ଅସଦାଚରଣ ଉପରେ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଦଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ, କମିଟି ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଆଇନ ବୃତ୍ତିକୁ ସେହିମାନଙ୍କଠାରୁ ସ୍ଵଚ୍ଛ କରିବାର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତା ଯେଉଁମାନେ ମହକିଲମାନଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆତ୍ଵସାତ୍ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ । ତେଣୁ ନିବାରଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ବିଚାରଣୀୟ ବିଷୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଯେତେବେଳେ ଆଇନ ବୃତ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରଟି ଅତ୍ୟଧିକ ଗହଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପଡ଼ିଛି ଏବଂ ପ୍ରବେଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଯାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅଭାବ ରହିଛି, ସେଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ଏହା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ମନେହୁଏ । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ, ବୃତ୍ତିଗତ ମାନଦଣ୍ଡ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ କେହି ଯେପରି ଏହି ଧାରଣା ନ କରନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଇନ ବୃତ୍ତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିସାରିବା ପରେ ସେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡବିଧାନ ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବେ ଏବଂ କୁହୁତ କିମ୍ବା ଘୃଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଲିପ୍ତ ରହିବାକୁ ସ୍ଵାଧୀନ ହୋଇଯିବେ । ଆଇନ ବୃତ୍ତିର ସଜୋଚତାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବେ ବଜାୟ ରଖିପାରୁଥିବା ଏକମାତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ଭାରତର ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍‌ର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି । ଆଇନ ବୃତ୍ତିର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯେଉଁ ସଠିକ୍ ବାର୍ତ୍ତା ଯିବା ଉଚିତ୍ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପର୍କରେ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ବାର୍ କାଉନ୍ସିଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଚିକିନିଷ୍ଟ ନଜର ରଖାଯାଉଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ବୃତ୍ତିଗତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳାକୁ ସାମାନ୍ୟ ବା ନାମମାତ୍ର ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ସ୍ଵୀକୃତି ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଜଣେ ଆଇନଜୀବୀଙ୍କ ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅସଦାଚରଣ ମଧ୍ୟରେ, ମହକିଲଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆତ୍ଵସାତ୍ କରିବାକୁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ନିଜର ବୃତ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ, ଜଣେ ଆଇନଜୀବୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ମହକିଲଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ କିମ୍ବା ମହକିଲଙ୍କୁ ପ୍ରଦେୟ ଅର୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ମହକିଲଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହିଭଳି ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ, ଯେତେବେଳେ ମହକିଲଙ୍କ ଅର୍ଥ ତାଙ୍କ ହାତରେ ପହଞ୍ଚେ, ତାହା ଏକ ନ୍ୟାସ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅର୍ଥ ଆତ୍ଵସାତ୍ କରନ୍ତି, ତେବେ

ସେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟତମ ଏକ ବର୍ଷର କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ । ସେ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କୃତ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଜଣେ ଓକିଲ ମହକିଲଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତ୍ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ଅସଦାଚରଣର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟକୁ କମ୍ କରି ଦେଖିବାର କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ନାହିଁ । କଦାଚିତ୍ ଏପରି ବିଶ୍ୱାସଭଙ୍ଗର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ କମ୍ ହୋଇପାରେ ଯେତେବେଳେ ଆତ୍ମସାତ୍ କେବଳ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅବଧି ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ମାମଲାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଓକିଲ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରିଦିଅନ୍ତି, ସେଠାରେ କମ୍ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିବାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ଥାଇପାରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମସାତ୍ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିଲା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ତାହା ଜାରି ରହିଥିଲା, କାରଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଓକିଲ ମହକିଲଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପାହୁଲା ସୁଦ୍ଧା ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରିନଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ-ଓକିଲଙ୍କ ଅସଦାଚରଣ ଆହୁରି ଗୁରୁତର ହୋଇଗଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଜ ମହକିଲଙ୍କ ନାମରେ ଏକ ଜାଲ୍ ସତ୍ୟପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ, ଯାହାକୁ ସେ ନିଜ ମହକିଲଙ୍କୁ ପ୍ରତାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟିକୁ ନିଜ ମହକିଲଙ୍କୁ ବିଳମ୍ବରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି ବିବାଦର ସମାଧାନ କରିସାରିଥିଲେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଇ ପ୍ରବଞ୍ଚନା କରିବା ପାଇଁ ଶୃଙ୍ଖଳା କମିଟି ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଏପରି ଜଣେ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଆଇନ ବୃତ୍ତିର ନାମାବଳୀରେ ରଖିବା ଏହି ବୃତ୍ତି ପାଇଁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ହେବ । ଏହି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ସେଥିପାଇଁ ଅଧିବକ୍ତା ନାମାବଳୀରୁ ତାଙ୍କ ନାମକୁ ବାଦ୍ ଦେବା ଦଣ୍ଡ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଟି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଉଦାହରଣ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଣ୍ଡ ନାମାବଳୀରୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି *ପ୍ରହ୍ଲାଦ ସରନ ଗୁପ୍ତା ବନାମ ବାର୍ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*, [1997] 3 SCC 585 । ସେହି ମାମଲାରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଥିଲା ଯେ ସେ 4.4.1978 ରୁ 2.5.1978 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ବିନା 1500 ଟଙ୍କା ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ନିଜ ମହକିଲଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ ନକରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଆଚରଣକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ “ବୃତ୍ତିର ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ବୃତ୍ତିଗତ ନୈତିକତାର ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁରୂପ ନୁହେଁ” ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ସେହି ତଥ୍ୟଗତ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଭର୍ସନା କରିବାର ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିଥିଲେ ।

ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ମାମଲାଟି ହେଉଛି ବି.ଆର୍. ମହଲକାରୀ ବନାମ ଖାଇ.ବି. ଜୁରାଞ୍ଜି, [1997] 11 SCC 109 । ସେହି ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଅଧିବକ୍ତା 1176 ଟଙ୍କା ନିଜ ପାଖରେ ରଖୁଥିଲେ, ଯଦିଓ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ମହଲକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଅଧିବକ୍ତା ଅସଦାଚରଣ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କର ତିନି ବର୍ଷ ଅବଧି ପାଇଁ ଓକିଲାତିରୁ ନିଲମ୍ବନ ଦଣ୍ଡକୁ କାଏମ ରଖୁଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟଗତ ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ ହିଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟ ସହିତ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏତେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅସଦାଚରଣ ଅତି ଗୁରୁତର ସ୍ତରର ଅଟେ । ତେଣୁ ଦଣ୍ଡର ପରିମାଣ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଦୁଇଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟକ ନୁହେଁ ।

ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଆମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ନାମକୁ ଅଧିବକ୍ତା ନାମାବଳୀରୁ ବାଦ୍ ଦେବାର ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରି ଏହି ଅପିଲର ଫଏସଲା କରୁଛୁ । ସେ ଏହିପରି ଭାବେ ଭାରତର କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କିମ୍ବା କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଓକିଲାତି କରିବାରୁ ବାରିତ ହେବେ ।

କେ.କେ.ଟି.

ଅପିଲର ଫଏସଲା ହେଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ” ।

ଭାଷାନ୍ତର :

ଅମରେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର, ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।